

ĮVAIZDŽIO RAIŠKOS PRIEMONĖS FORMUOJANČIOS MOTERS PIKTADARĖS PAVEIKSLĄ FANTASTINIAME KINEMATOGRAFIJOS ŽANRE

Evelina Gestautaitė

Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Kuzė (*vadovai*)

Lukas Gestautas (*fotografas*)

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27

E. puslapis: www.kaunokolegija.lt/muf/

E. paštas: evelina.ge9869@go.kauko.lt

Telefono nr.: +37060852336

Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

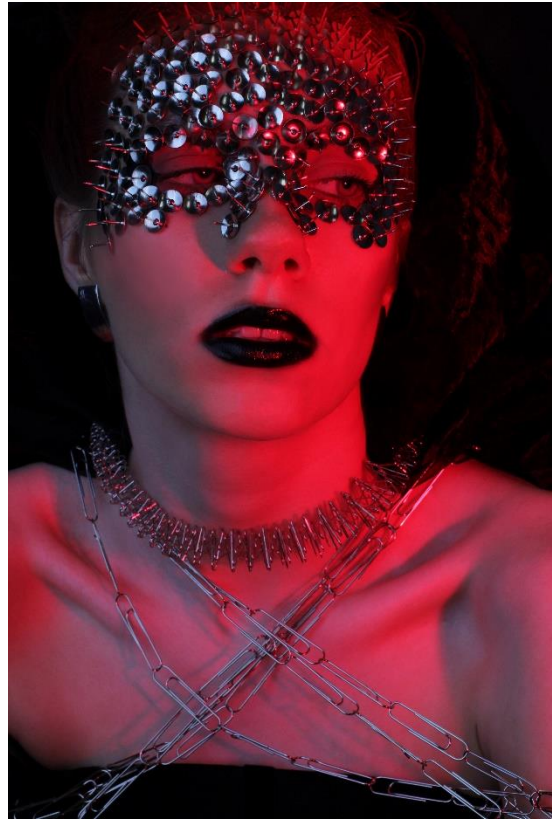
Tyrimo tikslas. Remiantis įvaizdžio raiškos priemonėmis, sukurti fantastinį moters piktadarės paveikslą kino žanro kontekste ir atlikti meninę fotosesiją.

Reikšminiai žodžiai: dievybė, fantastinis žanras, įvaizdis, kinematografija, moteris, piktadarė, senovės Egiptas

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių analizė, formalioji – naratyvinė analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Apžvelgus literatūros analizę, buvo pastebėtos moterys piktadarės senovės Egipto ir antikos mitologijose, taip pat vaizduojamame mene. Išnagrinėjus šiuolaikiniame kontekste kuriamus filmus, pastebima, kad moterų piktadarių personažai fantastiniuose filmuose buvo priklausomi nuo visuomenėje nusistovėjusių stereotipų, tačiau vis dažniau aptinkama filmų, kuriuose moterys drąsiai atskleidžia savo piktąją pusę. Atlikus formaliąją – naratyvinę analizę atskleistos įvaizdžio raiškos priemonės padedančias sukurti moters piktadarės fantastinį personažą. Išskirtos pagrindinės raiškos priemonės: kontrastas, aštrios linijos, raudonas akcentas, žvilgsnis iš apačios, nerealistiškas grimas. Svarbiausias dėmesys skiriamas portretams, todėl labiausiai akcentuojami įvaizdžio elementai – makiažas ir šukuosenos. Ieškant filmų, kuriuose būtų vaizduojama fantastinė moteris piktadarė remiantis mitologinėmis būtybėmis, buvo pastebėta, kad filmuose Egipto tematika plačiai naudojama, tačiau moterų piktadarių personažų sukurta mažiau, todėl naudojantis išskirtomis raiškos priemonėmis buvo sukurtas moters piktadarės paveikslas inspiruotas senovės Egipto dievybėmis. Kūrybinis rezultatas atskleidžiamas meninėje fotosesijoje, kurioje Setas vaizduojamas žmogiškajame pavidale (1 pav.) ir virstantis antgamtine būtybe (2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Dažniausiai kinematografijoje piktadarių vaidmenis įkūnija vyrai. Taip patvirtinamas vis dar gajūs visuomenėje vyraujantys stereotipai, kad vyras – stiprus, turintis daug galios, valdingas dominuojantis, nepriklausomas. Tačiau tokius bruožus turintį personažą galėtų įkūnyti ir moteris. Fantastikos žanro filmų kūrėjai aktyviai naudojami feministinių idėjų įtakomis ir sugriauna tradicinę sistemą taip iš naujo apibrėžiant fantastikos filmų moteris, kurios atspindi naujosios kartos kaitą. Šame darbe yra kuriami moterų piktadarių įvaizdžiai remiantis ne tik moteriškos lyties Egipto dievybėmis, bet ir vyriškos, kurie paverčiami moteriška, androgeniška ar mitologinių personažų versija. Siekiama paminti nusistovėjusius lyčių stereotipus ir personažą, pavaizduoti fantastiniame žanre, kuriame moteris galėtų atskleisti piktąją savo prigimtį, įgalinti stiprybės, galios, valdžios bei keršto siekimo idėjas taip dažnai tapatintas su vyriškuoju pradū. Darbe tampa svarbios grimo atlikimo technikos, nes grimas gali padėti sukurti norimą personažą kine ar fotosesijoje. Sukurtų įvaizdžių nuotraukos gali būti panaudojamos grimo studijų reklamai.

*1 pav. **Setas**. Įvaizdžio dizaineris Evelina Gestautaitė, fotografas Lukas Gestautas, modelis Kamilė Radžiūtė. 2022*
*2 pav. **Setas virsme**. Įvaizdžio dizaineris Evelina Gestautaitė, fotografas Lukas Gestautas, modelis Kamilė Radžiūtė. 2022*